

Oppfølging av viktige punkter i bibliotekmeldingen

Leikny Haga Indergaard

24 august 2010

Hovedmål og utfordringer

Stortingsmelding nr. 23 (2008 – 2009)

- utvikle robuste og omstillingsdyktige bibliotek som kan tilby alle innbyggere bedre bibliotektenester
- styrke og videreutvikle en offentlig møteplass for kultur- og kunnskapsformidling med grunnlag i demokrati og ytringsfrihet
- behov for en overordnet politikk, felles løsninger og klare mål og krav, bedre ansvarsfordeling og innsatsprogram

Regjeringa vil:

- setje fart i samarbeidet mellom biblioteka og stimulere til **samordning og samdrift** av bibliotektenester lokalt og regionalt
- utvikle den **nasjonale samordninga av arkiv-, bibliotek- og museumssektoren**
- opparbeide **ny kompetanse** i biblioteka

Regjeringa vil:

- utvikle folkebiblioteka som **møtestad, kulturarena og samfunnsaktør**
- fremje folkebiblioteka som **læringsarena** og i særleg grad utvikle biblioteka som **arena for leselyst og lesedugleik**
- betre og utvikle **skulebiblioteka**
- utvikle bibliotektilbodet til **spesielle grupper**

Digitale tjenester

Den digitale kunnskapsallmenningen

- videreutvikle **digitale fellestjenester**
- utvikle bibliotekenes kompetanse på å yte tjenester

Digitale tjenester:

- NB Digitalt
  - Biblioteksøk
  - Bokhylla.no, forsøk
- Nasjonale lisenser
- Biblioteksvar, Ønskebok etc

Organisatoriske endringer

- Ingen endringer mellom forvaltningsnivåene
- Oppgavefordeling mellom ABM-utvikling og NB, bibliotekoppgavene (ikke konsortie-arbeid overført 1. juli 2010)
- Nytt mandat for NB

Organisatoriske virkemidler i statsbudsjettet

- Prøve ut en mer fleksibel organisering av bibliotek tjenestene på lokalt og regionalt nivå
- prøve ut samarbeidsmodeller, som vertskommunemodellen
- Samarbeid med frivillig sektor
- Frivillige samarbeidsavtaler mellom staten og fylkeskommunene om bibliotekutvikling

Modellbibliotek

Meldingen som verktøy for utvikling av bibliotekene – satsingsområder 2010

Kvalitetsheving og kompetanseutvikling – også digital kompetanseheving i folkebibliotekene.

1 mill. til kompetanseutvikling i bibliotekene i 2010.

HiO 05 mill. til nytt fjernundervisningsopplegg 1. års studier (gammel kurs for biblioteksjefer på disp.vil da gå inn her) og for å utrede ny erfaringsbasert mastergrad

Ulyst 0,5 mill. til fylkesbibliotek- kompetanse relatert til Leseåret 2010.

Meldingen som verktøy for utvikling av bibliotekene – satsingsområder 2010

Modellbibliotek – videreutvikle bibliotekenes rolle som offentlig møtested

3 mill. i 2010 .

Utlyses for folke-og fylkesbibliotek samtidig med prosjektutviklingsmidler i september, søknadsfrist medio oktober.

Meldingen som verktøy for utvikling av bibliotekene – satsingsområder 2010

Nasjonalt leseløft 2010 – 2014 for å styrke leseglede og lesekompetanse hos barn, ungdom og voksne.
6 mill. til bibliotekene

Norsk Forfattersentrum skal være **nasjonal aktør for litteratur** i DKS. 2mill.

Styrke bibliotekene som arenaer for leselyst, læring og kulturopplevelser.

Generelt skal alle kulturinstitusjoner tenke og planlegge for **barn og unge og ivareta mangfoldsperspektivet**

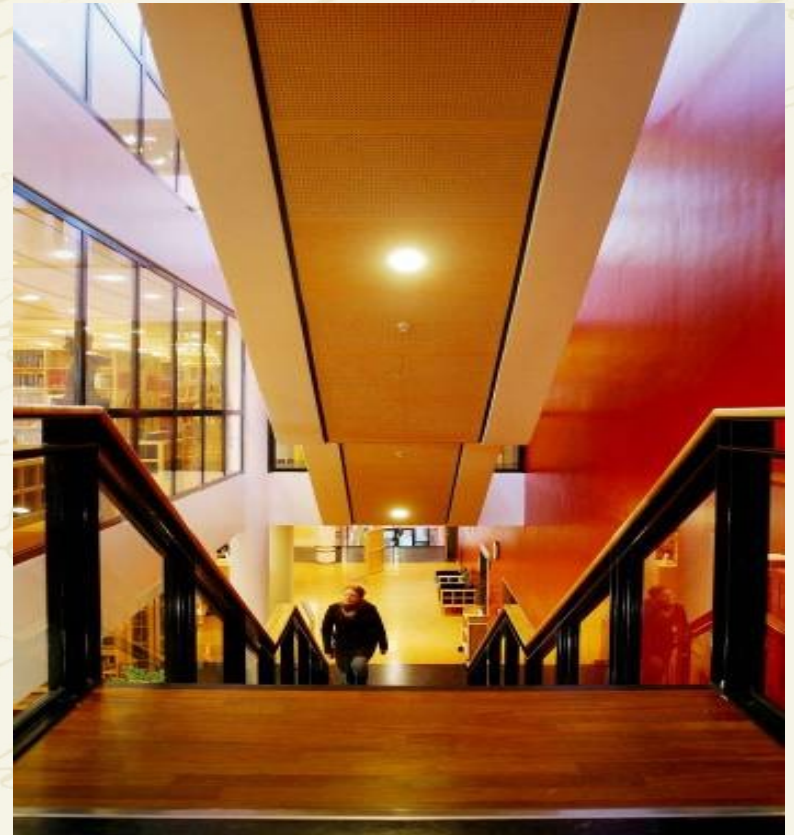
Samarbeidsavtaler og modellbibliotek henger sammen

Det skal settes i gang en prosess for endring av struktur og organisering i biblioteksektoren som kan komme fleste mulig bibliotekbrukere og bibliotek til gode.

Synlige modellbibliotek vil være et virkemiddel for å gjennomføre prosessen med det strukturelle løftet som må til i biblioteksektoren for å skape det beste bibliotektilbudet for alle.

Modellbibliotek

"For å vidareutvikle biblioteka som offentleg møtestad og synleggjere folkebibliotek med god funksjonalitet, møtestadfunksjon og gode partnerskap, vil Kultur- og kyrkjedepartementet opprette ei ordning med modellbibliotek."

Foregangstiltak

Formålet med modellbibliotekordningen på sikt skal være å skape "det nye biblioteket" -framtidsbiblioteket som skal møte befolkningens løpende behov for å orientere seg innenfor kunnskap og kultur i samfunnet i takt med samfunnsutviklingen

Odda bibliotek og Dordi Raaen

”Utrolig viktig med et godt bibliotek”

Kilde: Frode Grvten Podcast Beraen Off. bibliotek

Odda bibliotek i dag, godt brukt bibliotek

Studieturer Nederland

To formål:

Ny kunnskap og inspirasjon + nettverksbygging

Nederland: Fornyelse i bibliotektenking. Ulike konsept.

Markedsplasstenking,

Utnytte kundekunnskap (statistikk, brukeradferd)

Kuratortankegang – utstilling og innredning med forgjengelig materialer, bevisst prioritering av tjenester,

Samarbeid og samhandling med andre,

Egen utviklingsavdeling (i Delft- mindre enn Stavanger)

Hvem kan være modellbibliotek

- Ulike typer bibliotek – ulik størrelse, geografisk spredning, ulike typer spesialkompetanse
- Modellbibliotek kan knyttes til ulike satsinger som
  - Arena for lesing og litteraturformidling
  - Arena for digitale tjenester og -kompetanse
  - Biblioteket som brobygger og møtested
  - Utprøving av nye samarbeids -og organisasjonsmodeller

Tema for modellbibliotek :

- **Arbeidsmetoder** – ny metodikk og nye måter å arbeide på
- **Tjenester** – hvilke tjenester skal biblioteket prioritere- og prøve ut

Organisering

- etablere samarbeidsavtaler **mellom bibliotek** lokalt og regionalt for å stimulere til utviklingstiltak og nye organisasjonsmodeller i biblioteknettverket. Det kan gjøres ved å ta i bruk ulike modeller for forpliktende partnerskap, for eksempel kan vertskommunemodellen være en modell.
- Frivillige samarbeidsavtaler mellom stat og region

Partnerskap og nettverksbygging

- lokalt og regionalt må biblioteket samarbeide med andre institusjoner og organisasjoner for å bidra til utvikling av et bærekraftig lokalsamfunn.

Ut av biblioteket

biblioteket må være tilstede der hvor folk er, på nettet, på skolen, i jobben og i sosiale sammenhenger i folks fritid. Dette krever en ny måte å tenke på og nye arbeidsformer for bibliotekaren bl.a. når det gjelder formidling, markedsføring og utadrettet virksomhet

Tilgjengelighet

- Selvbetjente bibliotek, biblioteket tilgjengelig 7/24.
Bibliotek hvor folk er – på arbeidsplasser - på reise – i barnehagen – på arbeidsplassen og i butikken,

Lokaler og innredning

- er lokalene tilpasset for å utvikle møteplassfunksjon – læringsarena – kulturarena? Hvordan tenke nytt når det gjelder utforming og logistikk i lokalene for å gi brukerne et bedre sted å **være, lære og gjøre.**

Kompetanseutvikling

- hvordan skal man arbeide med videreutvikling av kompetansen til de ansatte for å kunne drive framtidsbiblioteket?

Samarbeidsavtaler og bibliotekplaner

Det skal etablerast ei ordning med friviljuge samarbeidsavtaler om bibliotekutvikling mellom staten og fylkeskommunane som verktøy for å gjennomføre nasjonal politikk og stimulere til fylkeskommunale og kommunale bibliotekplanar. (s. 110)

Partnerskapsavtaler

- Skal sikre sammenheng i bibliotekpolitikken mellom nasjonalt – regionalt – kommunalt nivå
- Avtaler mellom staten og fylkeskommunene
- Avtaler mellom fylkeskommunene og kommunene/regionene

